

LA TRAVIATA

Opera i 4 akter af Giuseppe Verdi fra Rom 2020 – 140 minutter ex. pause.

La traviata følger handlingen i Alexander Dumas den Yngres roman Kameliadamen og handler om den prostituerede Violetta, som forelsker sig i Alfredo og ønsker at skabe sig en ny tilværelse med ham. Men det vil ødelægge Alfredos familie, og alt ender tragisk.

Dette er den fjerde nye operaproduktion produceret af operahuset siden begyndelsen af Coronaen. Efter den ekstraordinære fjernsynssucces med filmproduktionen af *Barberen i Sevilla*, som i december sidste år indviede Teatro dell'Opera di Romas sæson 2020-2021, blev succesen fulgt op med Verdis *La traviata* i et nyt samarbejde mellem Lirico Romano og Rai Cultura. Det er maestro Daniele Gatti der dirigerer, og Mario Martone står for instruktionen i denne nye filmopera af Verdis mesterværk. Med verdensstjerner som Lisette Oropesa (Violetta Valery), Saimir Pirgu (Alfredo Germont) og Roberto Frontali (Giorgio Germont).

Forestillingen er uden tilskuere.

Handling

Første akt: En salon i Violetta Valéry's hjem.

Der er stort selskab hos den smukke Violetta Valéry, der holdes under luksuriøse forhold af sin elsker, Baron Douphol. Grev Gaston de Létorières ankommer og præsenterer sin ven, Alfredo Germont, der ifølge Grev Gaston er en beundrer af Violetta, og som under hendes seneste sygeleje spurgte til hendes befindende hver dag. Samtalen ophidser Baron Douphol, som ikke viste Violetta nær så stor interesse under hendes sygdom, og han nægter at udbringe en skål på grevens opfordring. I stedet udbringer Alfredo skålen, hvori han hylder skønhedens nydelse og kærlighedens berusende kraft. Da selskabet er på vej til de tilstødende saloner for at danse, bliver Violetta svimmel. Alfredo bliver tilbage og tilstår, at han har elsket hende længe. Violetta afviser hans kærlighed, men tilbyder ham venskab. Festen slutter. Violetta føler sig dybt berørt af Alfredos kærlighedserklæring og kommer i tvivl, om hun skal følge sit hjerte. Hun skubber tanken fra sig og kaster sig ud i Paris' vilde hav af nydelse og glæder.

Andet akt: Et landsted uden for Paris.

Kærligheden har sejret. Alfredo og Violetta bor nu i landlige omgivelser uden for Paris. Annina, Violettas tjenestepige og fortrolige, fortæller Alfredo, at hun netop har solgt alle Violettas ejendele i Paris for at betale hendes gæld. Alfredo indser med skam, hvilke ofre Violetta har bragt for at leve sammen med ham. Han tager straks til Paris for at skaffe penge til at opretholde deres levevis. Imens modtager Violetta en invitation fra veninden Flora,

men hun har ikke lyst til fest. Uventet modtager hun besøg af Alfredos far, Giorgio Germont, der frygter, at Alfredo er ved at ruinere sig selv på grund af hende. Violetta kan dog bevise, at den finansielle sandhed er lige den modsatte. Germont beder Violetta om at bryde med Alfredo, da deres forbindelse bringer Alfredos søsters forestående giftermål i fare. Den unge piges ægteskab er vigtigere end Violettas og Alfredos forhold, der alligevel vil høre op, mener Germont, når Violettas skønhed viger for alderen, og kedsomheden sætter ind.

Violetta overtales til at opgive Alfredo og ikke indvie ham i deres samtale. Violetta er ved at skrive et afskedsbrev til Alfredo, da han vender tilbage. Under påskud af, at hun vil lade far og søn tale alene sammen, drager hun til Paris og lader et bud bringe hendes afskedsbrev til Alfredo. Alfredo opsluges af sorg og raseri over Violettas afvisning og afslår faderens bøn om at vende tilbage til familien. Han finder Floras invitation og tager derhen, glødende af hævnlyst.

Tredje akt: Flora Bervoix' salon.

Samme aften ankommer Alfredo, netop som gæsterne har sat sig til spillebordene. Violetta kommer ind, ledsaget af Baron Douphol. Alfredo sidder i held, for, som han forklarer, den, der har uheld i kærlighed, har held i spil. Baronen bliver rasende over Alfredos uforskammethed og udfordrer ham til et spil, som Alfredo vinder. Da selskabet går til middag, bliver Violetta tilbage for at overtale Alfredo til at forlade selskabet for at undgå en duel. Violetta er bundet af sit tavshedslofte til Germont og erklærer, at hun elsker baronen. Skummende af jalousi kalder Alfredo gæsterne ind i stuen og kaster alle de vundne penge for Violettas fødder. Hendes underhold er tilbagebetalt. Germont ankommer og tilslutter sig selskabets bebrejdelser af Alfredos opførsel. Alfredo indser, at følelserne er løbet af med ham. Han er sønderknust, men baronen kræver duel.

Fjerde akt: Violettas soveværelse.

Violetta ligger i sit værelse dødeligt syg og ruineret. Doktor Grenvil fortæller Annina, at Violetta kun har få timer tilbage. Karnevallets gadefest lyder ind gennem vinduerne, og Violetta giver Annina besked på at dele Violettas sidste penge ud til de fattige. Violetta genlæser et brev fra Germont: Alfredo har såret baronen i duel og er rejst til udlandet. Germont har fortalt ham om Violettas offer, og Alfredo vil skynde sig tilbage for at få hendes tilgivelse, men Violetta er bange for, at han kommer for sent.

Dirigent: Daniele Gatti er italiensk dirigent. I 1997 blev han musikdirektør for Orchestra del Teatro Comunale di Bologna. Han har også fungeret som gæstedirigent for Royal Opera House London. Hans debut på Bayreuth Festival var i *Parsifal* i 2008. Gatti anses for at have genoprettet Royal Philharmonics status til at komme på lige fod med de øvrige store London orkestre. Gatti var musikchef for Orchestra National de France fra 2008 til 2016. Han blev første gæstedirigent ved Teatro dell'Opera di Roma i sæsonen 2016-2017 og han vendte tilbage til efterfølgende gæsteforpligtelser i hver af de følgende to sæsoner. I december 2018 annoncerede virksomheden udnævnelsen af Gatti som sin nye musikdirektør med øjeblikkelig virkning. Gatti hører til blandt de bedste operadirigenter i dag.

Instruktør: Mario Martone er italiensk instruktør, manusforfatter og producer. I løbet af halvfemserne blev han forbundet med den nye bølge af napolitanske film som f.eks. Teatro di Guerra eller den historiske fresko *Noi credevamo* der udforsker vold og kunst i samfundet. Martone er også involveret i teater. Mario Martone debuterede som operainstruktør i 1989 med verdenspremieren på *Charlotte Corday* af Lorenzo Ferrero. Det er primært i Italien han virker. Han står for 22 opsætninger i perioden 2020-2022 på operascener i Europa.

Alfredo Germont: Saimir Pirgu er albansk international tenor. I en alder af 22 blev han opdaget af Claudio Abbado. Han arbejder med de mest prestigefyldte teatre og musikalske institutioner i verden, og ligeledes med de største dirigenter og instruktører. Pirgu vandt førstepræmien i de internationale konkurrencer: Caruso i Milano i 2002 og Tito Schipa i Lecce samme år. Han er blevet udmærket med Franco Corelli prisen i 2009 i Ancona (Italien) og med den prestigefyldte Pavarotti d'Oro Award i 2013. I 2014 blev han tildelt italiensk statsborgerskab. Han synger i alle de store operahuse i Europa.

Giorgio Germont: Roberto Frontali er italiensk bariton. Han debuterede i Royal Opera i 1997 som Figaro i *Barberen fra Sevilla*. Han har siden sunget de store baritonroller i det italienske repertoire på The Royal Opera. Han vendte tilbage i 2017/18 sæsonen for at synge Alfio i *Cavalleria rusticana* og Tonio i *Pagliacci*. Verdi har altid været nøglen til Frontalis karriere, og hans Verdiroller inkluderer titelrollerne i Verdis store operaer. Hans andre roller inkluderer blandt andet Scarpia i *Tosca*.

Violetta Valery: **Lisette Oropesa** er cubansk-amerikansk lyrisk koloratursopran. Hun er en af de mest efterspurgte lyriske koloratursopraner i dag, der har sejret i forskellige roller i de vigtigste huse i Europa og USA. Hun optræder regelmæssigt på de store scener overalt i verden, herunder Metropolitan Opera, Bayerische Staatsoper og Opéra national de Paris. Efter at have vundet Met Opera National Council Auditions kom hun med i Lindemann Young Artist Development Program og flyttede til New York City. Hun sang sin første store rolle, Susanna, i *Figaros bryllup*, på Met i en alder af 22, og har siden sunget der i over 100 forestillinger i mange forskellige roller. Hun har ligeledes sunget i koncertsale og operascener over hele verden og er blevet en af de mest berømte sangere i sin generation.

Giuseppe Fortunino Francesco Verdi 1813-1901 var italiensk romantisk komponist, der primært komponerede opera. Han var en af det 19. århundredes mest indflydelsesrige komponister. Han følger den franske og tyske indflydelse og bryder med sin tids bel-canto-klichéer og stiller sangen i musikdramaets tjeneste. Han komponerede blandt andet en række operaer med politiske budskaber. I 1850'erne opnåede hans kunst verdensry. Verdi var også en stor patriot og meget aktiv i processen for Italiens samling, der fandt sted i 1860. Han var deputeret i det første republikanske parlament i Torino 1850 og senere senator i Rom 1860. Han oplevede store kunstneriske sejre, men også kunstneriske nederlag og familiære tragedier, som han aldrig kom sig over. Verdi havde mere eller mindre trukket sig tilbage til sin landejendom, da hans anden kone Peppina, Giulio Ricordi og Arrigo Boito fik lokket Verdi til at skabe sine ypperligste og bedste operaer, *Otello* og *Falstaff*. En medvirkende årsag kunne være Verdis kærlighed til Shakespeare. Verdi var 80 da *Falstaff* havde uropførelse. Da Verdi engang blev spurgt om hvilket af hans arbejder han betragtede som sit største, svarede han "Det kan der ikke herske tvivl om, det er det hvilehjem for ældre musikere og sangere jeg har bygget i Milano." Et storslået menneske, der afviste alt pomp og pragt, når det gjaldt ham selv.

Om *La traviata*

I februar 1852 så Verdi skuespillet "La Dame aux camélias" i Paris af Dumas den Yngre, der havde brugt sin egen bog fra 1848 som forlæg. Marie Duplessis som Dumas havde været involveret i, danner baggrund for hans historie. Hun døde af tuberkulose, 23 år gammel. Deres grave, der ligger i nærheden af hinanden, er stadig et valfartssted for unge elskende. Verdi blev grebet af historien og ville komponere en opera over emnet. Han satte hurtigt Francesco M. Piave til at lave en libretto, som han selv var dybt involveret i. - I første omgang skulle operaen hedde "Kærlighed og død". Premierer fandt sted den 6. marts 1853 på La Fenice i Venedig. Selvom Violetta var velsyngende, røbede hun ikke at hun skulle dø af tuberkulose, og opførelsen blev en fiasko. Verdi rettede forskelligt i partituret, og *La traviata* blev opført den 6. maj 1854 på San Benedetto teatret, også i Venedig, og denne gang blev det en stormende triumf selvom publikum stort set var det samme.

I næsten hele 1800-tallet blev operaen vist med 1700-tals kostumer, publikum var endnu ikke klar til at se operaen i tidens kostumer.

Romanen "Kameliadamen" er en regulær tåreperser, der handler om den tuberkuloseramte pariserkurtisane Marguerite Gautiers umulige kærlighed til Armand. Hun ofrer sig for sin elskede, men misforstås, forstødes og dør ensom. Romanen er stadig blandt verdenshistoriens største romantiske værker og har været inspiration til både ballet, opera, skuespil og film.

Verdis værker opføres i operahuse over hele verden, ligesom temaerne fra nogle af hans værker for længst har slået rod i den folkelige kultur. Selv om hans arbejde er kritiseret for at bruge et almindeligt diatonisk tonesprog i stedet for et kromatisk og for at have en tendens til melodrama, dominerer Verdis mesterværker det almindelige operarepertoire 150 år efter at de blev komponeret. *La traviata* var den 3' die mest opførte opera i sæsonen 2021-2022 efter at have ligget som nummer 1 i flere årtier. Efter *Tryllefløjten* og *Carmen*.

Førsteopførelse i Danmark, Det Kgl. Teater 1887.

Tekst ansvarlig: *Walter Planhof*